

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.461/2018/4.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró
. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: közalkalmazotti illetmény-különbözet
megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Szombathelyi Törvényszék 7.Mf.20.146/2018/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.130/2017/7-I.

Rendelkező rész

A Kúria a Szombathelyi Törvényszék 7.Mf.20.146/2018/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2010. július 1-től 2016. június 30-áig középfokú besorolású munkakörben állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperesnél. A felperes minősítésére 2014-ben és ezt megelőzően nem került sor, így a 2014. és 2015. évi illetmény megállapításakor „kiválóan alkalmas”, illetőleg „alkalmas” minősítéssel nem rendelkezett.
- [2] Az alperes 2014-ben a felperes garantált illetményét 88.100

forintban, a garantált összegben felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 29.900 forintban állapította meg, ekként illetménye 118.000 forint volt. 2015. január 1-jétől az alperes a felperes bértábla szerinti illetményét kerekítve 86.800 forintban, a garantált bérminimumra történő kiegészítését 35.200 forintban, ekként garantált illetményét 122.000 forintban állapította meg, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt azonban 5000 forinttal csökkentette, így a felperes illetménye 127.000 forint lett, amelyet 2015. július 1-től az alperes további 6350 forint rendvédelmi ágazati pótlékkal egészített ki. 2016. január 1-jétől a felperes bértábla szerinti illetménye továbbra is 86.800 forint volt, a garantált bérminimumra kiegészítés azonban 42.200 forinttal, ekként garantált illetménye 129.000 forinttal emelkedett, az alperes a garantált összegben felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt azonban elvonta, így a felperes 12.900 forint rendvédelmi ágazati pótlékkal együtt 141.900 forint illetményben részesült.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes a keresetében 543.600 forint illetmény-különbözet és ezen összeg késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelme jogalapjaként a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdésére hivatkozott, és azt sérelmezte, hogy az alperes 2013. augusztus 1-től garantált illetményét az adott évre vonatkozó kormányrendeletben meghatározott garantált bérminimumnál alacsonyabb összegben állapította meg. Álláspontja szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt az alperesnek a garantált illetményen felül kellett volna biztosítania.
- [4] Hangsúlyozta, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének változásáról, annak csökkentéséről 2015. január 1-jét megelőző időszakban az alperes nem hozott határozatot, ezért a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetményen felül kellett volna biztosítania. 2015. január 1-jétől az illetménye jogszerűen nem volt csökkenthető, az alperesnek legalább a 2014. december 31-én érvényes illetménye változatlanul kellett volna biztosítania.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint annak van döntő jelentősége, hogy a felperes illetménye elérte a Kjt. 66. § (9) bekezdése szerinti mértéket és annak összege a korábbiakhoz képest nem csökkent. Az alperes így a garantált bérminimumnak megfelelő illetményt biztosította, ezzel a jogszabályban foglalt kötelezettségének eleget tett. Érvelése szerint jogában állt a munkáltatói döntésen alapuló illetmény módosítása és a felperes esetében az a garanciális szabály is érvényesült, hogy jövedelme a korábbi évekhez képest nem lett kevesebb. A felperes teljes illetményének kellett elérnie a garantált bérminimum összegét figyelemmel arra, hogy a felperesnek az illetményre, mint egészre van alanyi jogosultsága, nem pedig az egyes illetményelemekre.

- [6] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperes a perbeli időszakban „kiválóan alkalmas”, illetőleg „alkalmas” minősítéssel nem rendelkezett, így a Kjt. 66. § (7)-(8) bekezdése értelmében munkáltatói döntésen alapuló illetménye sincs.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [7] A Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 7.M.130/2017/7-I. számú ítéletével kötelezte az alperest 179.400 forint és ezen összeg 2014. október 15-től a kifizetésig számított késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.
- [8] Ítéletének indokolásában a Kjt. 66. § (9) bekezdésére hivatkozva megállapította, hogy az alperes 2014-ben jogszabálysértően állapította meg a felperes illetményét, mert a garantált illetmény összegét nem egészítette ki a kormányrendeletben meghatározott garantált bérminimum összegére. Az alperes ezért havi 29.900 forint, ekként 2014. július 1-től 2014. december 31-éig 179.400 forint megfizetésére köteles.
- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes 2015. és 2016. évekre előterjesztett illetmény-különbözet iránti keresetét azonban megalapozatlannak találta. A Kjt. 66. § (7) bekezdése, valamint a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 27. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy „kiválóan alkalmas”, illetve „alkalmas” minősítés hiányában a garantált illetményen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrész megállapítása semmis, arra a felperes igényt nem alapíthat. Mivel 2014-ben a felperes javára semmis munkáltatói jognyilatkozat alapján került megállapításra a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész, annak összegét a 2015. és 2016. évi illetmények megállapításakor nem lehetett figyelembe venni.
- [10] A peres felek fellebbezése alapján eljáró Szombathelyi Törvényszék a 7.Mf.20.146/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta. Az alperes fellebbezésére tekintettel kiemelte, hogy a munkáltató 2014. augusztus 1-től a felperes garantált illetményét nem egészítette ki a garantált bérminimum összegére, ezért a csupán jogalapjában vitatott illetmény-különbözet megfizetésére köteles.
- [11] A felperes fellebbezése alapján a törvényszék hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályi rendelkezéseket és azok tartalmát, a munkáltatói jognyilatkozat illetménykiegészítés tekintetében megállapított semmisségét nem vitatta. Fellebbezésében csak arra hivatkozott, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész változatlan összegére a közalkalmazottnak addig van alanyi joga, amíg a garantált illetmény összege változatlan, annak megváltoztatására a munkáltatónak írásbeli tájékoztatás nélkül nincs lehetősége.
- [12] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásával, amely szerint az alperes a felperes esetében minősítést nem

készített, így a felperes a Kjt. 66. § (7) bekezdése szerinti minősítéssel nem rendelkezett, ezért a megfelelő minősítés hiányában a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre igényt nem támaszthat.

A felülvizsgálati kérelem

- [13] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett részében történő hatályon kívül helyezését és azt kérte, hogy a Kúria kötelezze az alperest 2015. január 1-től 2016. június 30-ig további 364.200 forint és ezen összeg 2016. szeptember 16-tól számított késedelmi kamata, valamint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó Mt. 6., 7., 46., 155. és 58. §-ába ütközően jogszabálysértő.
- [14] A felperes érvelése szerint a másodfokú bíróság megállapította, hogy a 2014. december 31-i jogszerű illetménye 147.900 forint (118.000 forint garantált illetmény + 29.900 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrész) volt. Ehhez képest azonban az alperes 2015. január 1-től illetményét csökkentette és részére havi 127.000 forintot, 2016. január 1-től pedig 129.000 forintot folyósított. A közalkalmazott a garantált illetményen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a mindenkor garantált illetménye összegétől függetlenül nem követelheti, így azt a munkáltató szabadon csökkentheti, illetve meg is vonhatja, azonban ezt egyoldalú intézkedéssel csak akkor teheti meg, ha a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken. Amennyiben azonban a munkáltatói illetményrész csökkentése vagy megvonása a közalkalmazott teljes illetményének csökkenésével jár, ebben az esetben az illetményrész megvonására egyoldalúan nem, csupán a Kjt. 24. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 58. §-a alapján közös megegyezéssel kerülhet sor, amelyet a bírói gyakorlat is alátámaszt (Mfv.II.10.080/2016., Mfv.II.460/2015.). A felperes felülvizsgálati érvelése szerint tehát 2014-ben a garantált illetménye nem felelt meg a Kjt. 66. § (9) bekezdésének és a jogerős ítélet által megállapított 2014. december 31-ei összilletmény az Mt. 58. §-a alapján 2015. január 1-től kizárólag a felek közös megegyezése alapján lett volna csökkenthető. Ennek hiányában el kellett volna érnie a 2014. december 31-én jogszerűen megállapított illetményt, azaz a 147.900 forintot.
- [15] Nem vitatta, hogy az alperes 2015. január 1-től a garantált illetmény összegét már helyesen állapította meg, azonban ez nem jelenti, hogy a felperes teljes illetményének mértéke is jogszerű volt. E körben hivatkozott az Mt. 46. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (4) bekezdésében és a 155. § (1)-(3) bekezdéseiben és 58. §-ában foglaltakra, valamint az Mt. 6. § és 7. §-ára.
- [16] Álláspontja szerint az alperes által a kinevezésben megállapított, a fizetési jegyzékekben részletezett egyes illetményelemek jogcímében és összegszerűségében alappal bízhatott, annak

viSSzamenőleges és egyoldalú megváltoztatása adott helyzetben nem elvárható, rosszhiszemű és tisztességtelen, joggal visszaélő volt. A Kúria Mfv.II.10.080/2016. számú ügyében elsőként emelte ki a teljes illetmény védelmére és annak számítási módjára vonatkozó jogelvet, amelyet a bírói gyakorlat is következetesen átvett. Ennek alapján a felperest olyan helyzetbe kellett hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményét is helytállóan állapította volna meg.

- [17] A jogerős ítélet a Kjt. 66. § (7) bekezdésére hivatkozva azt állapította meg, hogy minősítés hiányában nem tarthat igényt a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre. Álláspontja szerint azonban a keresetében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt nem önálló jogcímen érvényesítette, hanem arra hivatkozott, hogy 2015. január 1-től a teljes illetménye nem felelt meg az Mt. 58. §-a alapján a jogszabályoknak, a korábbi, jogszerűen megállapított illetménye közös megegyezéssel való módosításához nem járult hozzá. A minősítés hiánya és az ezzel összefüggő esetleges semmisség ezért az ügyben nem volt releváns.
- [18] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes minősítésének hiánya tény, amelyet a jogerős ítélet megfelelően értékelte. A Kjt. 66.§ (7) bekezdésének kógens rendelkezése szerint az (1)-(5) bekezdésben, illetve a 79/E. §-ban foglaltak alkalmazásával meghatározott illetménynél (garantált illetmény) magasabb összegű illetmény akkor állapítható meg, ha a közalkalmazott kiválóan alkalmas vagy alkalmas minősítést kapott. Ebből következően a minősítés megléte az illetményeltérítés kötelező feltétele.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [20] A felperes a keresetében 2014. július 1-től 2016. június 30-áig terjedő időre illetmény-különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az eljáró bíróságok a felperes keresetét a Kjt. 66. § (9) bekezdése alapján 2014. július 1-től 2014. december 31-ig megalapozottnak találták és ennek megfelelően az alperest 179.400 forint illetmény-különbözet megfizetésére kötelezték. E rendelkezést az alperes felülvizsgálati kérelemmel nem támadta, ezért a felülvizsgálati eljárás tárgyát kizárólag a felperes 2015. január 1-től 2016. június 30-ig számított illetmény-különbözet iránti igénye képezte.
- [21] Az elsőfokú bíróság a felperes 2015-2016. évekre előterjesztett illetmény-különbözet iránti keresetének elbírálása során az alperes ellenkérelmében foglaltaknak megfelelően annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes már 2014-ben sem, de 2015. évben sem rendelkezett a garantált összegen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrész megállapításához szükséges, a Kjt. 66. § (7) bekezdése szerinti „kiválóan alkalmas” vagy „alkalmas”

minősítéssel. E jogszabályi rendelkezés alapján arra következtetett, hogy a felperes részére 2014. és 2015. évben megállapított munkáltatói döntésen alapuló illetményrész az Mt. 27. § (1) bekezdésébe ütközően semmis, érvénytelen, ezért erre a felperes igényt nem alapíthat.

- [22] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletét a semmisség körében fellebbezésében nem támadta, kizárólag arra hivatkozott, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint, valamint az Mt. 58. §-ából következően a felperes illetménye 2015-ben nem érte el a 2014-ben jogszerűen megállapított illetmény összegét, ezért a különbözetre jogosult. A jogerős ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta, kiemelve a semmisségre alapított elsőfokú ítéleti rendelkezés elleni fellebbezési érvelés hiányát.
- [23] A felperes felülvizsgálati kérelmében továbbra is a keresetében és a fellebbezésében hivatkozott jogalapon támadta a bíróságok ítéleteit, a semmisség körében megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, ezért érvelését a Kúria csupán a Pp. 275. § (2) bekezdés keretei között vizsgálhatta.
- [24] A felperes által hivatkozott irányadó bírói gyakorlat olyan tényállás melletti eseti döntésen alapul, ahol a semmisség kérdése fel sem merült. Az adott ügyben azonban a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész megállapításának érvényessége kérdésében elfoglalt jogi álláspont vitatásának hiánya kizárja a felperes által hivatkozott jogszabálysértések vizsgálatát.
- [25] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem érintett részét nem érintette, ezt meghaladóan a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [26] A felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [27] A felülvizsgálati eljárás illetékét a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. április 17.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő